

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1871

ΑΡΙΘΜ. 84.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ

Πάν μὴ δημοσιευόμενον ἐπιστρέφεται.

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΓΚΙΖ (ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ "PROODOS", SMYRNE

ΣΜΥΡΝΗ, ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΜΑΪΟΥ 1907

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.

Εκαστον φύλλον τιμάται μεταλλ. 1.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Σμύρνης :	Ετησία	Γρόσια ἀργυρᾶ	100
	Εξάμηνος	» »	60
	Τρίμηνος	» »	40
Εντὸς τοῦ κράτους :	Ετησία	» »	120
	Εξάμηνος	» »	70
Εξωτερικοῦ :	Φράγκα Χρυσᾶ	30	

Π Ρ Ο Ο Δ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ "ΠΡΟΟΔΟ

ΕΤΟΣ ΛΣΤ.

ΣΜΥΡΝΗ, ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΜΑΪΟΥ 1907

ΤΑ ΠΡΟ ΑΙΩΝΟΣ
ΠΡΟΓΟΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ἀγορὰ δύο κήπων καὶ ἀγιάσματος ἐν ᾗ θεῶν ἀνοικοδομήθη ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Ο Σμύρνης Ἀνθίμος ἐπιβεβαιοῖ
ὅτι ἴσον ἐστί.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῷ καὶ συμφωνητικῷ ἡμῶν ἐνυπογράφου γράμματος γίνεται ὁῦτον ὅτι ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένοι σήμερον εἰς τὸ αὐτὸν σωτήριον ἔτος Σεπτεμβρίου 15, συμφωνήσαμεν μετὰ τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Δεσπότης Ἁγίου Σμύρνης Κυρίου Ἀνθίμου, ὅτι ἐπειδὴ βλέποντες τὸ θεῖον ἔλαιος τὴν Πολιτείαν ταύτην εἶτε ποιὸν καὶ ποσὸν ἀντρουμένην ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἐτι μᾶλλον ὁ κατὰ τὸ Ἀγίασμα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ τὰ Περιβόλια κενούριος μαχαλᾶς, παρατηροῦμεν ὅτι διὰ τὴν ὑστέρησιν ἐκεῖσε ἱεροῦ Ναοῦ καὶ διὰ τὸ μακρὸς πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας, πολλοὶ τῶν εὐλογημένων ἡμῶν Χριστιανῶν Ἄνδρες τε καὶ Γυναῖκες μένουσι ἀκλησίαστοι, καὶ ἐπειδὴ συνέπεσαν ὁ ἐνταῦθα μερκελέμογλους Μουλᾶ Ἐσαπῆς τοῦτε ρηθέντος ἀγιάσματος μετὰ τῶν δύο πλησιαζόντων Περιβολίων νὰ πωλῇ Μούλκι αὐτὸν τὸν τόπον. Εἰδόμεν κατὰ θεῖαν ὁδηγίαν καὶ ἀπεφασίσαμεν ἐκ συμφώνου νὰ καταβάλωμεν ὁ καθεὶς ἐξ ἰδίων μας, νὰ ἀγοράσωμεν τὸ ἄγισμα ἐκεῖνα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ τὰ δύο Περιβόλια, καθὼς ἐστὶ καὶ εὐρίσκονται διὰ μούλκι, ἀναφέραιτον χρηστὸν σκοπὸν καὶ ἐνθεον ζῆλον ἐν ἑαυτοῖς τρέφοντες, ὥστε ἂν Θεὸς διδῶ, καὶ τὰ περιστατικὰ τοῦ καιροῦ τὸ ἐπιτρέψωσι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας νὰ ἐγείρωμεν Ναὸν περικαλῇ καὶ τρεισὺς πόστατον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, πρὸς τε εὐρυχωρίαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν ἐνταῦθα εὐσεβῶν Χριστιανῶν, καὶ τῶν τοῦ Μαχαλᾶ ἐκείνου Κατοίκων, εἰ δὲ καὶ ὁ Θεὸς διὰ τὰς ἀμαρτίας μας δέν ἤθελε εὐδοκίσει κατὰ τὸν πόθον μας οἱ Διάδοχοι ἡμῶν καὶ οἱ μεταγενέστεροι τῆς πολιτείας ταύτης ζήλωται Χριστιανοὶ νὰ λάβωσι τὴν τοιαύτην φροντίδα καὶ μέριμναν νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν τὸν στοχασμὸν ἡμῶν, καὶ ἀναγείρωσι τὸν τοιοῦτον Ναὸν, καὶ ὄντως τοῦ Τόπου ἐκ τοῦ προχείρου προστατευομένου ὁῦτον, ὅτι ἀγορασμένον διὰ τοιοῦτον θεάραστον ἔργον, ὅστις μεθ' ὅλης τῆς προσδιορισθείσης περιοχῆς τῶν δύο περιβολίων, ὡς τὰ τεμεσούκια τοῦ μούλκι Σαπῆ διαλαμβάνωσι, ἡγοράσθη ὅλος ὁ τόπος μούλκι. Τούτου χάριν κατὰ τὸν ἐνθεον ζῆλον ἡμῶν ἀγορασθέντος τὴν σήμερον τοῦ τόπου τούτου παρὰ πάντων ἡμῶν ὡς ἀκολούθως φαίνεται καταστρωμένη ἦτε ἀγορὰ, καὶ τὰ ὅσα ἔξοδα ἤθελον ἐπακολουθήσει. Τὰ δὲ τεμεσούκια τὰ ἐθέσαμεν τέσσαρα ὀνόματα οἰκονομικῶς, τὸν τε Κυρίου Χ. Ἰωσήφ Χ' Σεφέρι, Κύρ Χ' Ἀλεξάνδρου Χ' Δήμου, Σιὸρ Ἰωάννου

Περάκη Σκούφη, καὶ Κύρ Χ' Κωστή Κυ-
ριαζῆ. Εἰδιορισάμεθα δ' ἐπὶ πάσιν ἐπιτρέ-
πουσι ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν ἀγορασθέντα τό-
πον, τοὺς Εὐγενεστάτους καὶ ἐν Χριστῷ ἡ-
μῶν υἱοὺς κατὰ πνεῦμα τὸν τε Κύρ Χ' Πα-
ναγιώτην Νικολάου, τὸν Σιὸρ Ἰωάννη Πε-
ράκη Σκούφην, τὸν Σιὸρ Χ' Ἀλεξανδρῆ
Χ' Δήμου, κύρ Χ' Κωστήν Κυργιαζῆ,
καὶ τὸν ἡμέτερον ἀρχιμανδρίτην Κ. Διονύ-
σιον, ὥστε νὰ ἀγροικῶνται συμφώνως περὶ
τούτου. Τὸ δὲ κοινὸν τῆς Πολιτείας ταύτης
δὲν ἠθελήσαμεν νὰ τὸ βάλωμεν εἰς ἐνοχλήν
διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀγοράς.

Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ ἀρχῆς ὡς ἀνωτέρω διει-
λήψαμεν ἀγορὰ τοῦ τε ρηθέντος ἀγιάσμα-
τος τοῦ Ἀγίου Δημητρίου καὶ τῶν δύο πλη-
σιαζόντων Περιβολίων. Εἰς οὖν τὴν περὶ
τούτων ἐνδείξιν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον
Συμφωνητικὸν γράμμα ἐπικεκυρωμένου μὲ
τὰς ὑπογραφάς μας, ὅπερ καὶ κατεστρώθη
ἐν τῷ παρόντι Κώδικι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος
τὸ Σωτήριον.

Αωκ' Δεκεμβρίου κβ'.

Ο Εμύρνης Ανθιμος ἀποφίνεται :

Χ' Παναγιώτης Νικολάου Μουτάνιαλης
Ἰωάννης Περάκης Σκούφης

Χ' Ἀλεξανδρῆς Χ' Δήμου.

Χ' Κωστής Κυργιαζῆ.

Χ' Κωνσταντῆς Πεδοματσόγλου

Χ' Ἰωσήφ Χ' Σεφῆρη

Χ' Γεώργιος τοῦ ποτὲ Χ' Δημητρίου.

Συνέστασις τῶν Βοηθειῶν τῶν προθυμο-

Ιωάννης Ιεράκης Σκούφης
 Χ' Αλεξανδρῆς Χ' Δήμου.
 Χ' Κωστῆς Κυριαζή.
 Χ' Κωνσταντῆς Πεστεματζόγλου
 Χ' Ιωδὴ Χ' Σεφέρη
 Χ' Γεώργιος τοῦ ποτὲ Χ' Δημοτρίου.

Σημείωσις τῶν Βοηθειῶν τῶν προθυμο-
 ποιηθέντων διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πληρωμὴν
 τῶν ἄνωθεν δύο Περιβολίων :

Ο Πανιερώτατος Ἅγιος Σμύρ- νης Κύριος Ἀνθιμος	Γρ.	500
Ο Χ' Ιωσήφ Χ' Σεφέρ	»	2,500
Ο Χ' Παναγιώτης Νικο- λάου Μουνδάνιαλης	»	1,000
Ο Χ' Αλεξανδρῆς Χ' Δήμου	»	1,000
Ο Χ' Κωστῆς Κυριαζή	»	1,000
Ο Ρῆζος Χαϊκάλης	»	1,003: 20
Ο Δημήτριος Κατράρος	»	1,000
Ο Ιωάννης Περάκης Σκούφος	»	503: 20
Ο Μιχαὴλ Παπαδάκης	»	503: 20
Ο Χ' Κωνσταντῆς Πεστεμα- τζόγλου	»	503: 20
Ο Δημήτρης Χαδιάρης	»	503: 20
Ο Χ' Αναστάσης Τζαλίκης	»	503: 20
Ο Χ' Γεωργάκης Σπάρταλης	»	475
Ἀπὸ τὸ Κουτὶ τοῦ Ἀγιάματος διὰ χειρὸς Σπύρου Σαρακῆ		
καὶ Α. Καϊκάλη	»	600
Ο Σιὸρ Στέφανος Κούρτοβικ	»	400
Ο Χ' Γεώργιος Κοβάρη	»	250
Ο Σιὸρ Μανώλη Περόγλου	»	300
Ο » Στέφανος Ράλλης	»	200
Ἀπὸ βάσιον ἀσπρῶν καὶ κυρ- δὲς περιβολίων	»	103: 20
Ομοία πώλησις	»	190
Ἐδωκεν καὶ ὁ Ἅγιος Γεώργ- γιος διὰ καλῶς		500
		14,894: 20

Μετ' ἄλλα τινα φέρονται τὰ ἐξῆς :

Οὕτῃ Ἰ αἰμνηστοὶ ἄνδρες Ἴναι Ἰέτηροι
 τῆς αὐτῆς θεαρέστου ὑποθέσεως. αὕτῃ Ἴναι
 Ἰκτῆτορες τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας. τῶν ὀπή-
 των ὁ κύριος νὰ ἀνταμῆψῃ εἰς τὴν Βασιλίαν
 τοῦ τὴν ἐπουράνιων ἐωνήα Ἰ μνήμη αὐ-
 τῶν. Κατὰ χρέως ὅμως ἡ ἐκκλησία αὕτῃ Ἰ-
 ναι χρέως τῆς ἀπαρέτητων διὰ νὰ μνημο-
 νεύῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐωνίως.

Το ἄνωτέρω ἔγγραφον μαρτυρεῖ τὸ γεγο-
 νός, ὅπερ ὑπεστήριξα ἐν τῷ «Ταχυδρό-
 μῳ», τῷ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκδομένῳ πε-
 रिπύστῳ τῆς δημοσιογραφίας ὀργάνῳ, πρὸς
 ἀναιρέσιν μὲν τῶν ἐν τῇ Ἀμαλθείᾳ δημο-
 σιευθέντων περὶ ὑποστηρίξεως ἀνέκαθεν δῆ-
 θεν τῆς παιδείας καὶ ἰδίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς
 Σχολῆς ὑπὸ τῆς ἐκάστοτε Δημογεροντίας,
 ἀπονομὴν δὲ τῆς τιμῆς τοῖς ταύτης δικαι-
 ουμένοις. Τὴν ἀσφαλῆ ταύτην γνώμην,
 στηριζομένην ἐπὶ αὐθεντικῶν καὶ ἐπιστήμων
 ἐγγράφων, κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ.
 Παρανίκα κατακεχωρισμένων Ἰσολογισμῶν
 τῆς Σχολῆς ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ Ἰ-
 στορίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, ἐπειράθη
 νὰ ἀναιρέσῃ ἐν τῇ Ἀμαλθείᾳ ὁ ἐκ τῶν συν-
 τακτῶν αὐτῆς κ. Σ. Σολομωνίδης ἐν ἄρ-
 θρῳ τινὶ αὐτοῦ, «Πῶς γράφεται ἡ σύγχρο-
 νος Ἰστορία» δημοσιευθέντι ἐν τῷ Πανηγυ-
 ρικῷ τῆς Ἀμαλθείας τεύχει τῆς Ἀπρ. 12-

νουαρίου τρέχοντος έτους, επί ουδενός επί-
σήμου λογιστικού έγγραφου στηριχθείς.

Επιβεβαιωτικόν τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐκφρα-
σθείσης γνώμης μου ἔρχεται ἤδη τὸ γεγο-
νός, ὅπερ μνημονεύει τὸν τότε (1804) Αρ-
χιεπίσκοπον Σμύρνης, τὸν ἅγιον ἀποκαλού-
μενον μέχρις ἡμῶν Σμύρνης Ανθιμον καὶ
τοὺς μετ' αὐτοῦ συμπράξαντας πρὸς ἀγοράν
τῶν ἐκεῖ δύο κήπων μετὰ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀ-
γιάσματος, εἰς τὴν ἀγοράν δὲν ἠθέλησαν, ὡς
ἀναφέρει τὸ ἔγγραφον, νὰ ἀναμείξωσι τὸ
Κοινὸν τῆς Πολιτείας, τοῦτέστι τὸ Κα-
ζάνι, ὡς ἔλεγον, ἢ τὴν Χώραν, ἣτις ἔδρα-
ζεν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Γεωρ-
γίου μέχρι τοῦ 1860 νομίζω, δηλ. τὴν ἐκ-
τοτε καλουμένην Δημογεροντίαν,

Επίσης ἐπίκουρον εἰς τὴν γνώμην μου
ἐκείνην ἐπέρχεται ἕτερον ἔγγραφον, ἦτοι
τὸ τῆς ἀνοικοδομῆς τοῦ ἐν τῇ Ἀνω Συνοι-
κίᾳ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Ιωάννου τοῦ Θεολό-
γου, τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῇ Ἀρμονίᾳ τῆς
προχθ. 1907), ὑπὸ τοῦ σεβασ-
τοῦ μαρτυροῦ τοῦ κ. Γεωρ. Λαμπάκη,
ἐξ ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ τοῦ
περὶ τοῦ λόγου ναοῦ, ἐν ᾧ μνημονεύονται
ἱδρυταὶ αὐτοῦ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σμύρνης Ανθι-
μος καὶ οἱ τότε ἑφοροὶ καὶ ἐπίτροποι τοῦ
ναοῦ.

Τὸ μνησθὲν ἔγγραφον ἀναδημοσιεύομεν
χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς φίλης «Προό-
δου, ἔχον ὡς ἔπεται :

Ανθιμος ἀρχιεπίσκοπος Σμύρνης ὅτε ἡγία τεῖνε
πάντα Θεοῦ ἐλέ[ει] τεῦκτο τάδ' ὥσπερ ἔχει.

Μνώσο Χριστὲ νεῶ ἐφόρων τότε κάπιτρόπων τε
Αντωνίου καὶ Ιωάννου προσκυνητῶν, Γεωργίου καὶ
Γεωργίου καὶ Κωνσταντίνου τῶν δούλων σου,
παντὸς τῆς αὐτῆς ἡμῶν δήμου ἀκρο(ο)ῖς πόλεως πέλας
[ὄντος

Σμύρνης, εὐσεβέων τῶν δε ἀναδειμαμένων
καὶ ταπεινῶν τοῦτο ναὸν, Ἀνα, σεῖο μεγίστῳ
μύστη Ιωάννῃ βροντογόνῳ τε φίλῳ.

Ταῦτα ἡ ἐν Κυρίῳ ὁμόνοια πρὸς δ' ἔτι πάντα
χρησιὰ δὲ ἐκτελέει Χριστὸν ἔχουσα μέσον

1804

Τὴν μὲν συμμετοχὴν τῶν τότε Δημογε-
ρόντων πρὸς ὕλικὴν ὑποστήριξιν τῆς παιδεί-
ας ἀπεσπόμεν εἰς τὴν χρηματικὴν ἀνέχειαν
τοῦ Κοινοῦ, εἰς οὐδένα ἄλλον λόγον. Ταῦτα
μας ἐπεβεβαίουν τὰ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ τέλος
τῆς 17ης ἐκατονταετηρίδος διατελέσαντος
ὑπὲρ τῶν τριάκοντα ἔτη Ἀγγλου προξένου ἐν
Σμύρῃ Ricaut ἀναφερόμενα ἐν τῇ περὶ
Ελληνικῆς καὶ Ἀρμενικῆς Εκκλησίας συγ-
γραφῇ αὐτοῦ.

«Ὁ τῆς Σμύρνης Επίσκοπος μὲ δι-
εβεβαίωσεν ὅτι τὸ 1672 χρὸς τῆς Εκ-
κλησίας ἀνέβαινεν εἰς 700 πονγγιά,
ἦτοι εἰς 350,000 γρόσια.

Α. Μ. Φ.